

Komu: Česká oftalmologická společnost
prim. MUDr. Klára Marešová, Ph.D. – předsedkyně
doc. MUDr. Šárka Pitrová, CSc., FEBO – místopředsedkyně

19. července 2024

Prohlášení SČOO: **Problematika vystavování poukazů na kontaktní čočky pro děti do 15 let**

Vážení přátelé,

obracíme se na Vás v návaznosti na množství se podněty ze strany naší členské základny, kdy se v terénu relativně často setkávají s neochotou či strachem očních lékařů vystavovat tzv. „bezpečnostní poukaz“ na kontaktní čočky pro děti do 15 let.

Nejedná se o legislativní „novinku“, ale o návrat právní úpravy do stavu, který zde již dlouhodobě byl.

Dovolte nám, za pomoci shrnutí našeho právního poradce Mgr. Zahálky, o krátkou rekapitulaci problematiky:

Zákon o zdravotnických prostředcích („ZZP“, nyní z.č. 375/2022 Sb., ale obdobně všechny 3 zákony platné od r. 2015) zavádí kategorii tzv. „Prostředků, které i v případě dodržení určeného účelu mohou ohrozit zdraví nebo život člověka, jestliže se nepoužívají pod dohledem lékaře“ (§ 28 odst. 3 ZZP). Mezi tyto prostředky (jsou stanoveny vyhláškou) patří mj. i „kontaktní čočky v případě použití u dětí do 15 let“.

Tyto zdravotnické prostředky nelze „volně prodávat“, ale musí být vždy pouze vydávány na lékařský předpis vystavený lékařem. Takovým předpisem je pro zdravotnické prostředky pouze poukaz, který běžně plní roli úhradovou, ale zde má právě zmiňovanou úlohu „bezpečnostní“, bez ohledu na potenciální (ne)úhradu.

V případě KČ pro děti do 15 let, i když jsou plně hrazeny pacientem, tedy nelze postupovat jinak, než že lékař vystaví poukaz, kde ale uvede, v souladu s metodikou zdravotních pojišťoven, „hradí pacient“. Tím je naplněn „bezpečnostní“ požadavek zákona využitím poukazu bez úhradové funkce. Takový poukaz je pak pouze archivován v oční optice a směrem ke zdravotní pojišťovně nemá žádnou funkci.

Tento popsáný postup byl zaveden již zákonem a vyhláškou v dubnu 2015. Kontaktní čočky pro děti do 15 let pak z vyhlášky vypadly pro období 26.5.2021 – 22.12.2022, kdy byly volně prodejné. V prosinci loňského roku se tedy pouze s novou vyhláškou navrátil právní stav, který zde předtím existoval déle než 6 let (k návratu regulace KČ se ostatně vyjadřovala i oftalmologická společnost). Nejde tedy o žádnou novinku, ani žádný nový „chyták“.

Bezpečnostní poukaz má za cíl zajistit větší bezpečnost při nošení kontaktních čoček dětskými pacienty. Ti si nemohou bez tohoto poukazu kontaktní čočky pořídit, tzn. mohou si je pořídit pouze ve Výdejně zdravotnických prostředků, jež takovýto poukaz vydává – tzn. v oční optice.

Jsme si vědomi, že nezbytným předpokladem pro nošení kontaktních čoček (nejen) u dětí je výběr vhodného typu, zácvek v jejich používání a pravidelné kontroly stavu předního segmentu. V příloze si dovoluujeme zaslat Metodiku aplikace kontaktních čoček dětem, kterou vypracovali a řídí se jí naši optometristé, kteří pracují na oftalmologických pracovištích spolu s lékaři.

Prosíme Vás o komunikaci této problematiky směrem do Vaší členské základny, aby se případně odstranila nedorozumění odrazující lékaře od vystavování bezpečnostních poukazů. Jejich nevydávání povede velmi pravděpodobně v důsledku k tomu, že rodiče ve snaze svým dětem opatřit kontaktní čočky se uchýlí k nákupům bez uvedení toho, že se jedná o kontaktní čočky pro dítě a k zanedbávání pravidelných kontrol dítěte – nositele kontaktních čoček u oftalmologa. Taková praxe je pro udržitelné zdraví dětských nositelů kontaktních čoček významně nebezpečná.

Pro komunikaci tématu a případná další vysvětlení a upřesnění jsme samozřejmě k dispozici, včetně naší právní podpory.

Děkuji,
S pozdravem

Václav Antonín

Prezident Společenstva českých optiků a optometristů z.s.